

JEDE MENGE FLÖTENTÖNE - UČEBNICE HRY NA ALTOVOU ZOBICOVOU FLÉTNU

Jan Kvapil

ERTL, B. *Jede Menge Flötentöne. Die Schule für Altblockflöte mit Piff. Band 1.* Manching: Holzschuh, 1. vydání 2004, 88 s. ISBN 3-920470-17-6

ERTL, B. *Jede Menge Flötentöne. Die Schule für Altblockflöte mit Piff. Band 2.* Manching: Holzschuh, 1. vydání 2005, 108 s. ISBN 3-920470-8-4

Řada *Jede Menge Flötentöne* z vydavatelství Holzschuh patří k zajímavějším učebnicím hry na zobcovou flétnu, které se na trhu objevily ve třetím tisíciletí.

Barbara Ertl se narodila v roce 1960 ve Stephanskirchenu v Bavorsku. Vystudovala hudební pedagogiku a hru na zobcovou flétnu na Orffově institutu salzburského Mozartea a konzervatoři v Norimberku, kde již řadu let působí jako hráčka a učitelka. Kromě toho přednáší metodiku výuky tohoto nástroje na hudební akademii v Norimberku/Augsburgu.

Podobně jako mnohé jiné učebnice určené altové zobcové flétně začíná i publikace B. Ertl prstoklady e[“], d[“] a c[“]. Ve dvou dílech představí postupně všechny chromatické tóny od f[“] do g^{““} s výjimkou tónu fis^{““}, který je nutno hrát pomocí zakrytí spodního tónového otvoru o stehno. Autorka zařazuje řadu krátkých prstových cvičení využívajících omezený rozsah několika tónů i celé stránky procvičující (zejména prstovou) techniku. Vynikající jsou strany věnované jednotlivým tóninám (např. strana C dur, strana F dur ad.) obsahující především úsporně zapsaná cvičení na příslušné stupnice a rozložené akordy.

Učebnice přináší pestrou škálu hudebního materiálu různých žánrů. Pro zobcovou flétnu typické skladby z období renesance a baroka jsou kombinovány s lidovými písněmi z různých zemí, známými filmovými melodiemi či hity z oblasti nonartificiální hudby. Rozmanitý výběr doplňují díla a dílka autorky, často s žertovnými názvy ze zvířecí říše. Skladby, většinou ve formě sól či duet, jsou dobře zvolené a vhodně metodicky řazené.

Naopak za nepříliš šťastné považuji pojetí výuky artikulace. Učebnice neobsahuje žádné vysvětlení problematiky, ani návod, jak artikulační slabiky používat, pouze několik cvičení na dvojité jazyk. Ke zvládnutí rytmických figur autorka používá práci s textem a deklamací. V obou dílech učebnice se objevují

nejdříve kratší a později delší vtipné skladbičky přibližující moderní techniky hry (glissando, frulato, tremolo ad.) využívané později i v improvizčních cvičeních rozvíjejících hudební představivost a tvořivost žáka.

Na celkově příznivém dojmu z publikace mají výrazný podíl přátelsky působící barevné ilustrace a nápaditá účelná grafika napomáhající přehlednému členění jednotlivých prvků. Graficky rozpoznatelná jsou například cvičení na doplňování melodií, prostor pro vlastní nápady žáka, procvičování oktávové transpozice, hudební rébusy či strany věnované improvizaci.

Recenzované publikace přinášejí koncept výrazně se odlišující od standardní učebnice hry na altovou zobcovou flétnu, *Die Altblockflöte* M. Zimmermanna. Zimmermann představuje přístup špičkového profesionálního flétnisty, jeho svazky jsou graficky střídme, nabitě množstvím skladeb a vyčerpávajících informací týkajících se metodiky, techniky hry i interpretace. Naproti tomu B. Ertl přistupuje k problematice spíše jako dobře poučená učitelka obecné hudební výchovy. *Jede Menge Flötentöne* je ve srovnání s Zimmermannem na první pohled poutavější, avšak daleko méně náročná. Metodické pokyny se omezují na čtyři stránky v každém dílu, neposkytuje žádné vodítko k interpretaci, jen velmi málo se věnuje zdobením, a už vůbec ne stylu. Zmíněné však může představovat výhodu pro české učitele – absence cizojazyčných textových ploch umožňuje takřka bezproblémové užití v běžné praxi.

Jede Menge Flötentöne lze doporučit jako učebnici přístupnou všem žákům. Přináší kvalitní materiál, opominutí náročnějších prvků a interpretačních detailů se může paradoxně stát při práci s méně nadanými žáky předností – a někteří tuzemští pedagogové ji proto s úspěchem používají. V řadě *Jede Menge Flötentöne* vyšly kromě recenzovaných svazků a několika sešitů písniček upravených pro potřeby malých flétnistů též tři díly učebnice pro sopránovou zobcovou flétnu, o nich ale až někdy příště.

Mgr. Jan Kvapil
Katedra hudební výchovy
Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Žižkovo nám. 5
771 40 Olomouc
email: kvapil@mybox.cz